



Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny



SCENARIUSZ LEKCJI

„Na mapie i w terenie”

*Scenariusz opracowany w ramach projektu
„Powiślańska Szkoła Ćwiczeń – Kwidzyn”,
współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.*



SCENARIUSZ LEKCJI

1. **Przedmiot:** geografia
2. **Etap edukacyjny:** III
3. **Klasa:** I
4. **Czas trwania:** 45minut (2 lekcje)
5. **Temat zajęć/lekcji:** Na mapie i w terenie.

6. **Cele zajęć/lekcji:**

I. WIEDZA GEOGRAFICZNA

- poznawanie terminologii geograficznej,
- zaznajomienie z różnorodnymi źródłami i metodami pozyskiwania informacji geograficznej.

II. UMIEJĘTNOŚCI I STOSOWANIE WIEDZY W PRAKTYCE

- korzystanie z planów, zdjęć lotniczych i satelitarnych, tekstów źródłowych, technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz geoinformacyjnych w celu zdobywania, przetwarzania i prezentowania informacji geograficznych,
- rozwijanie umiejętności komunikowania się i podejmowania konstruktywnej współpracy w grupie.

III. KSZTAŁTOWANIE POSTAW

- rozwijanie zainteresowań geograficznych, budzenie ciekawości świata,
- docenianie znaczenia wiedzy geograficznej w poznawaniu i kształtowaniu przestrzeni geograficznej,
- dostrzeganie aplikacyjnego charakteru geografii,
- podejmowanie refleksji nad pięknem i harmonią świata przyrody, krajobrazów przyrodniczych i kulturowych oraz osiągnięciami cywilizacyjnymi ludzkości
- przyjmowanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej,
- kształtowanie więzi emocjonalnych z najbliższym otoczeniem, regionem oraz krajem ojczystym,
- kształtowanie postawy zrozumienia i szacunku dla tradycji, kultury i osiągnięć cywilizacyjnych Polski, własnego regionu i społeczności lokalnej.



7. Treści nauczania z podstawy programowej realizowane w czasie zajęć/lekcji

- I. Źródła informacji geograficznej, technologie geoinformacyjne oraz metody prezentacji danych przestrzennych: obserwacje, pomiary, mapy, fotografie, zdjęcia satelitarne, dane liczbowe oraz graficzna i kartograficzna ich prezentacja. Uczeń:
- I.1. przedstawia możliwości wykorzystania różnych źródeł informacji geograficznej i ocenia ich przydatność,
 - I.3. czyta i interpretuje treści różnych map,
 - I.6. wykazuje przydatność fotografii i zdjęć satelitarnych do pozyskiwania informacji o środowisku geograficznym oraz interpretuje ich treść,
 - I.7. określa współrzędne geograficzne za pomocą odbiornika GPS,
 - I.8. podaje przykłady wykorzystania narzędzi GIS do analiz zróżnicowania przestrzennego środowiska geograficznego.

8. Metody pracy z uczniami:

BYOD (Bring Your Own Device = przynieś swoje urządzenie); burza mózgów; metoda tekstu przewodniego

9. Środki dydaktyczne wykorzystane przez nauczyciela i przez uczniów:

- multimedialne urządzenie z dostępem do internetu, np. smartfon - dla każdego ucznia [praca w modelu BYOD = uczniowie korzystają z własnych smartfonów],
- komputery/laptopy/tablety w liczbie równej liczbie zespołów uczniowskich,
- teksty przewodnie dla zespołów uczniowskich,
- zdjęcia interesujących obiektów w mieście/regionie,
- ścienna mapa turystyczna regionu/miasta z naklejonymi w odpowiednich punktach karteczkami ze współrzędnymi geograficznymi – w formacie dziesiętnym - obiektów pokazanych na zdjęciach,
- instrukcje do zadania domowego.

10. Przebieg lekcji:

- I. Sala lekcyjna przygotowana do pracy w 4-osobowych grupach; na stanowisku pracy każdej grupy leży koperta z tekstem przewodnim, plan miasta/regionu,



laptop/tablet z dostępem do Internetu, 4 arkusze papieru formatu A4, ołówki dla każdego ucznia, cienkopis, dwustronna taśma klejąca; przy wejściu do klasy ustawiony jest długi stół z przygotowanymi zdjęciami ciekawych obiektów miasta/regionu w liczbie odpowiadającej liczbie zespołów 4 (np. dla 4 zespołów = 16 zdjęć; dla 5 zespołów = 20 zdjęć).

- II. Czynności organizacyjne (5minut) – nauczyciel zaprasza uczniów do długiego stołu, łączy ich w 4-osobowe zespoły i prosi o wylosowanie przez każdego z nich 1 zdjęcia oraz przejście na stanowisko pracy.
- III. Nawiązanie do poprzedniej lekcji (5minut) – nauczyciel krótko przypomina informacje o roli mapy w planowaniu podróży oraz inicjuje krótką burzę mózgow n/t współczesnych metod określania położenia w terenie.
- IV. Podejmowanie działania – nauczyciel zaprasza uczniów do pracy w zespołach – zgodnie z tekstem przewodnim (30minut).
- V. Podsumowanie –ocena pracy.

11. Przebieg zajęć:

Nauczyciel przeprowadza czynności organizacyjne; wita uczniów, sprawdza obecność, łączy w 4-osobowe zespoły, zaprasza do wylosowania przez każdego ucznia zdjęcia ciekawego obiektu architektonicznego lub przyrodniczego z terenu miasta/regionu. Następnie uczniowie przechodzą do stanowisk pracy. Nauczyciel przeprowadza krótką pogadankę o roli umiejętności posługiwania się mapami w różnych sytuacjach a następnie inicjuje burzę mózgow zadając pytanie: „A jak współcześnie można określić swoje położenie w terenie?”. Po swobodnych wypowiedziach uczniów nauczyciel zaprasza ich do samodzielnej pracy opisanej w tekście przewodnim. Informuje ich o czasie przeznaczonym na tę pracę oraz o kryteriach oceniania, które są zawarte w tekście przewodnim w kopertach.

Uczniowie przystępują do pracy, nauczyciel monitoruje ich aktywność, na 5 minut przed zakończeniem pracy w zespołach informuje głośno o czasie pozostałym do zakończenia tej części lekcji.

Po zakończeniu pracy w zespołach nauczyciel zachęca uczniów do swobodnych wypowiedzi n/t wykonanych zadań, ocenia efekty pracy wpisując oceny do dziennika i kończy zajęcia.



12. Informacje dodatkowe:

TEKST PRZEWODNI

Witajcie,

Waszym zadaniem na dzisiejszej lekcji będzie opracowanie trasy dla gry miejskiej w naszej miejscowości. Poniżej znajdziecie opis zadań do wykonania. Przeczytajcie je uważnie i starannie zaplanujcie swoją pracę. Pamiętajcie, na wykonanie wszystkich zadań jest tylko 30 minut!

Zadania:

- 1. Ustalcie nazwy obiektów przedstawionych na zdjęciach i zapiszcie je na kartkach.*
- 2. Ustalcie dokładne położenie (adres) każdego z tych obiektów – zapiszcie na kartach roboczych.*
- 3. Korzystając z Geoportalu* ustalcie współrzędne geograficzne każdego obiektu – zapiszcie na kartach roboczych.*
- 4. Korzystając z GPS** ustalcie współrzędne geograficzne w formacie dziesiętnym – zapiszcie na kartach roboczych.*
- 5. Zredagujcie i zapiszcie na kartach roboczych jedno ciekawe zdanie o każdym z tych obiektów.*
- 6. Na każdym zdjęciu wykonajcie staranny opis według następującego porządku:*
 - nazwa,*
 - współrzędne geograficzne (szerokość i długość geograficzna),*
 - współrzędne geograficzne w formacie dziesiętnym,*
 - informacja o obiekcie.*
- 7. Przyklejcie taśmą dwustronną swoje zdjęcia na ściennej mapie – we właściwym miejscu.*

KRYTERIA OCENY:

bardzo dobry – wszystkie zadania wykonane poprawnie,

dobry – 3 zdjęcia poprawnie opisane i umieszczone na ściennej mapie; w pozostałych stwierdzono braki, błędy,

dostateczny – 2 zdjęcia poprawnie opisane i umieszczone na ściennej mapie, w pozostałych stwierdzono braki, błędy,



dopuszczający – jedno zdjęcie poprawnie opisane i umieszczone na ściennej mapie.

ZADANIE DOMOWE – NA OCENĘ CELUJĄCĄ

Zrób zdjęcie mapy i zamieszczonych na niej podczas lekcji fotografii z opisami. Na tej podstawie opracuj instrukcję do gry miejskiej przebiegającej szlakiem tych obiektów. W instrukcji uwzględnij poniższe zasady:

- trasa musi zaczynać się i kończyć w tym samym punkcie,
- zadania lub pytania ukryte w pobliżu przedstawionych na zdjęciach obiektów musi zawierać zaszyfrowane informacje pozwalające na odnalezienie kolejnego punktu.

**GEOPORTAL*

1. na stronie www.geoportal.gov.pl, wchodzimy na podstronę Geoportalu Krajowego,
2. przechodzimy do wyszukiwarki; w oknie „SZUKAJ” wpisujemy odpowiedni adres,
3. odczytujemy współrzędne geograficzne z dolnej części ramki.

***GPS – w smartfonie*

1. otwieramy aplikację Google Maps,
2. wpisujemy nazwę obiektu w wyszukiwarce,
3. dotykamy i krótko przytrzymujemy palec na zaznaczonym na mapie obiekcie
– w wyszukiwarce wyświetlą się współrzędne geograficzne w formacie dziesiętnym.